

DẦU NGỌẠC KÉP

a. Thánh Găng-đi có một phương châm: “Chinh phục được mọi người ai cũng cho là khó, nhưng tạo được tình thương, lòng nhân đạo, sự thông cảm giữa con người với con người lại càng khó hơn”.

(Theo Lâm Ngữ Đường, *Tinh hoa xử thế*)

=> **Đánh dấu lời dẫn trực tiếp (câu nói của Thánh Găng-đi).**

b. Nhìn từ xa, cầu Long Biên như một dải lụa uốn lượn vắt ngang sông Hồng, nhưng thực ra “dải lụa” ấy nặng tới 17 nghìn tấn !

(Thúy Lan, *Cầu Long Biên- chứng nhân lịch sử*)

=> **Đánh dấu từ ngữ được hiểu theo nghĩa đặc biệt (nghĩa được hình thành trên cơ sở phương thức ẩn dụ).**

c. Tre với người như thế đã mấy nghìn năm. Một thế kỉ “văn minh”, “khai hóa” của thực dân cũng không làm ra được một tác sắt. Tre vẫn phải còn vất vả mãi với người.

(Thép Mới, *Cây tre Việt Nam*)

=> **Đánh dấu từ ngữ có hàm ý mỉa mai.**

d. Hàng loạt vở kịch như: “Tay người đàn bà”, “Giác ngộ”, “Bên kia sông Đuống”, ... ra đời.

(*Ngữ văn 7, tập hai*)

=> **Đánh dấu tên các vở kịch**

DẤU NGOẶC KÉP

I. CÔNG DỤNG:

1. Ví dụ: (SGK)

2. Nhận xét:

3. Kết luận: Ghi nhớ/sgk

Dấu ngoặc kép dùng để:

- Đánh dấu từ ngữ, câu, đoạn dẫn trực tiếp;
- Đánh dấu từ ngữ được hiểu theo nghĩa đặc biệt hay có hàm ý mỉa mai;
- Đánh dấu tên tác phẩm, tờ báo, tập san, ... được dẫn.

II. LUYỆN TẬP:

Bài tập 1:

• Lưu ý:

- Những từ ngữ, câu, đoạn dẫn trực tiếp được dẫn lại của người khác (đôi khi của chính người viết nhưng được dùng ở thời điểm khác).

Ví dụ: Tôi nói “nghe đâu” vì tôi thấy người ta bấn tin rằng mẹ và em tôi xoay ra sống bằng cách đó.

- Trong văn bản in, tên tác phẩm, tờ báo, tập san... có thể in nghiêng, in đậm hoặc gạch chân. Nhưng trong văn bản viết tay thì dùng dấu ngoặc kép để đánh dấu là một cách làm phổ biến.

Ví dụ: *Tất đên* là tác phẩm tiêu biểu nhất của Ngô Tất Tố.

DẤU NGOẶC KÉP

I. CÔNG DỤNG:

1. Ví dụ: (SGK)
2. Nhận xét:
3. Kết luận:

II. LUYỆN TẬP:

Bài tập 1:

Công dụng của dấu ngoặc kép trong những đoạn trích:

- a. Đánh dấu câu nói được dẫn trực tiếp.

BT1: Giải thích công dụng của dấu ngoặc kép trong những đoạn trích sau:

a. Nó cứ làm in như nó trách tôi; nó kêu ư ử, nhìn tôi như muốn bảo tôi rằng: “ A! Lão già tệ lắm! Tôi ăn ở với lão như thế mà lão xử với tôi như thế này à?”

(Nam Cao, *Lão Hạc*)

=>Đánh dấu câu nói được dẫn trực tiếp (câu nói lão Hạc tưởng như con chó Vàng muốn nói với lão).

DẤU NGOẶC KÉP

I. CÔNG DỤNG:

1. Ví dụ (SGK):
2. Nhận xét:
3. Kết luận:

II. LUYỆN TẬP:

Bài tập 1:

Công dụng của dấu ngoặc kép trong những đoạn trích:

- a. Đánh dấu câu nói được dẫn trực tiếp.
- b. Đánh dấu từ ngữ có hàm ý mỉa mai.

- b. Kết cục, anh chàng “hầu cận ông lý” yếu hơn chị chàng con mọn, hấn bị chị này túm tóc lẳng cho một cái, ngã nhào ra thềm.

(Ngô Tất Tố, *Tắt đèn*)

=> Đánh dấu từ ngữ có hàm ý mỉa mai (một anh chàng được coi là hầu cận ông lý mà lại bị một chị chàng con mọn quật ngã).

DẤU NGOẶC KÉP

I. CÔNG DỤNG:

1. Ví dụ: (SGK)
2. Nhận xét:
3. Kết luận:

II. LUYỆN TẬP:

Bài tập 1:

Công dụng của dấu ngoặc kép trong những đoạn trích:

- a. Đánh dấu câu nói được dẫn trực tiếp.
- b. Đánh dấu từ ngữ có hàm ý mỉa mai.
- c. Đánh dấu từ ngữ được dẫn trực tiếp.

c. Hai tiếng “em bé” mà cô tôi ngân dài ra thật ngọt, thật rõ, quả nhiên đã xoắn chặt lấy tâm can tôi như ý cô tôi muốn.

(Nguyễn Hồng, Những ngày thơ ấu)

=> Đánh dấu từ ngữ được dẫn trực tiếp (từ ngữ trong lời nói của người cô).

DẤU NGOẶC KÉP

II. LUYỆN TẬP

Bài tập 2:

a. Biển vừa treo lên, có người qua đường xem, cười bảo : “C

-Nhà này xưa quen bán “cá ướp” hay sao mà bây giờ phải đề biển là cá tươi?

Nhà hàng nghe nói bỏ ngay chữ “tươi” đi

⇒ Dấu hai chấm đánh dấu (Treo biển) báo trước lời thoại của nhân vật.

⇒ Dấu ngoặc kép đánh dấu từ ngữ được dẫn lại

DẤU NGOẶC KÉP

I. CÔNG DỤNG:

II. LUYỆN TẬP:

Bài tập 1:

Công dụng của dấu ngoặc kép trong những đoạn trích:

- a. Đánh dấu câu nói được dẫn trực tiếp.
- b. Đánh dấu từ ngữ có hàm ý mỉa mai.
- c. Đánh dấu từ ngữ được dẫn trực tiếp.

Bài tập 2:

Bài tập 3:

DẤU NGOẶC KÉP

II. LUYỆN TẬP

Bài tập 3:

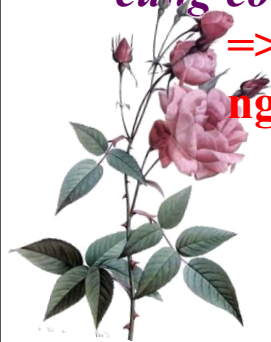
a. Chủ tịch Hồ Chí Minh nói: “ Tôi chỉ có một sự ham muốn, ham muốn tột bậc, là làm sao cho nước ta được hoàn toàn độc lập, dân ta được hoàn toàn tự do, đồng bào ta ai ai cũng có cơm ăn, áo mặc, ai cũng được học hành.”.

=> Dùng dấu hai chấm và dấu ngoặc kép để đánh dấu lời dẫn trực tiếp (dẫn nguyên văn lời của Hồ Chí Minh)

b. Chủ tịch Hồ Chí Minh nói Người chỉ có một sự ham muốn, ham muốn tột bậc, là làm sao cho nước ta được hoàn toàn độc lập, dân ta được hoàn toàn tự do, đồng bào ta ai ai cũng có cơm ăn, áo mặc, ai cũng được học hành.

=> Không dùng dấu hai chấm và dấu ngoặc kép vì câu nói không được dẫn nguyên văn (lời dẫn gián tiếp)

Vì sao hai câu trên có ý nghĩa giống nhau mà dùng dấu câu khác nhau?

DẤU NGOẶC KÉP

I. CÔNG DỤNG:

II. LUYỆN TẬP:

Bài tập 1:

Bài tập 2:

Bài tập 3:

a. Dùng dấu hai chấm và dấu ngoặc kép để đánh dấu lời dẫn trực tiếp, dẫn nguyên văn lời của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

b. Câu nói không được dẫn nguyên văn nên không dùng dấu hai chấm và dấu ngoặc kép.

Bài tập 4: (Về nhà làm)

Viết một đoạn văn thuyết minh ngắn có dùng dấu ngoặc đơn, dấu hai chấm và dấu ngoặc kép. Giải thích công dụng của các loại dấu câu này trong đoạn văn đó.

Ví dụ: Môi trường là toàn bộ các điều kiện tự nhiên, nhân tạo bao quanh con người có tác động tới đời sống, sự tồn tại và phát triển của con người và thiên nhiên. Những điều kiện đó hoặc đã có sẵn trong tự nhiên (rừng cây, đồi, núi, sông, hồ...) hoặc do con người tạo ra (nhà máy, đường sá, công trình thủy lợi, khói bụi, rác, chất thải...). Bảo vệ môi trường là giữ cho môi trường trong lành, sạch đẹp, đảm bảo cân bằng sinh thái; ngăn chặn, khắc phục các hậu quả xấu do con người và thiên nhiên gây ra. Bảo vệ tốt môi trường giúp con người tạo ra cuộc sống tốt đẹp, phát triển bền vững lâu dài. Vì vậy, để bảo vệ môi trường, con người cần sống và hành động theo lời kêu gọi: “Vì một thế giới xanh, sạch đẹp”.

DẦU NGOẶC KÉP

SƠ ĐỒ TƯ DUY

